

Η ΚΑ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
σας προσκαλεί σε μια γιορτή

του Φεγγαριού
& του Έρωτα

στα Μουσεία & στους Αρχαιολογικούς Χώρους των Κυκλάδων, της Σάμου και της Ικαρίας
στις 31 Αυγούστου 2012, τη βραδιά της δεύτερης Πανσελήνου του Αυγούστου,
από 21:00 μέχρι 24:00.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

"Του Φεγγαριού & του Έρωτα"

Πανσέληνος στους Αρχαιολογικούς Χώρους και τα Μουσεία
των Κυκλάδων, της Σάμου και της Ικαρίας

Η ΚΑ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων ανοίγει για το βράδυ της Πανσέληνου, 31 Αυγούστου 2012, τα Μουσεία και τους Αρχαιολογικούς Χώρους στις Κυκλάδες, στη Σάμο και στην Ικαρία. Τα περισσότερα από αυτά ανοίγουν πρώτη φορά για το κοινό νυκτερινές ώρες.

Επιδίωξή μας είναι, στις δύσκολες συγκυρίες που βρίσκεται η Χώρα μας, να τονώσουμε το αίσθημα αισιοδοξίας, περηφάνιας και πίστης στον Πολιτισμό μας, και, παράλληλα, να προβάλλουμε τις αξίες της προσφοράς, του εθελοντισμού και της συνεργασίας, επειδή πιστεύουμε ότι αυτά είναι τα ισχυρότερα όπλα μας για να αντιμετωπίσουμε τους δύσκολους καιρούς που ζούμε. Και θα τους αντιμετωπίσουμε, και θα τους ξεπεράσουμε, όπως αντιμετωπίσαμε και ξεπεράσαμε πολλές φουρτούνες μέχρι τώρα:

Έλα Χριστέ και Κύριε, λέω κι απορώ,
τέτοιο τρελό βαπόρι τρελοβάπορο,

Χρόνους μας ταξιδεύει, δε βουλιάσαμε,
χιλιούς καπεταναίους τους αλλάξαμε.

Κατακλισμούς ποτέ δε λογαριάσαμε,
μήκαμε μες στα όλα και περάσαμε.

Κι έχουμε στο κατάρτι μας, βιγλάτορα
παντοτινό, τον Ήλιο τον Ηλιάτορα.

Οδ. Ελύτης, *Το τρελοβάπορο*

Οι Αρχαιολογικοί Χώροι και τα Μουσεία που αναφέρονται στο πρόγραμμα θα είναι ανοιχτά για το κοινό, με ελεύθερη είσοδο,

από τις 21:00 έως τις 24:00. Στους περισσότερους Χώρους και Μουσεία θα υπάρχει κάποιο μουσικό δρώμενο, που γίνεται σε συνεργασία με τοπικούς φορείς, κάτω από το γενικό τίτλο "Του Φεγγαριού και του Έρωτα".

Σε όλους τους Χώρους και στα Μουσεία θα ακουστεί "Η Σονάτα του Σεληνόφωτος" του Γιάννη Ρίτσου με τη φωνή της Μελίνας Μερκούρη (Παραγωγή ΕΡΤ Α.Ε., Τρίτο Πρόγραμμα, 1 Μαΐου 1979, αφιέρωμα στα 70χρονα του ποιητή).

Όλες οι εκδηλώσεις γίνονται με εθελοντικές προσφορές. Κανένας από το προσωπικό της ΚΑ' Εφορείας Αρχαιοτήτων και κανένας από τους καλλιτέχνες που συμμετέχουν δεν ζήτησε, ούτε δέχτηκε αμοιβή για τις υπηρεσίες του, αλλά όλοι μαζί δουλέψαμε με χαρά για την οργάνωση του δύσκολου αυτού εγχειρήματος. Η ΕΡΤ, και ιδιαίτερα ο Διευθυντής του Μουσείου - Αρχείου κ. Βασίλης Αλεξόπουλος, με μεγάλη προθυμία και αμεσότητα, ανταποκρίθηκαν στο αίτημά μας για παραχώρηση του ηχητικού αρχείου γι' αυτές τις εκδηλώσεις. Η Ένωση των Φίλων Δήλου-Ρήνιας κάλυψε τη δαπάνη για την εκτύπωση του προγράμματος. Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

Ελπίζοντας και στη δική σας συμβολή για να είναι αυτές οι εκδηλώσεις επιτυχείς, παρακαλούμε για τη συνεργασία σας με το προσωπικό σε θέματα ασφάλειας και καθαριότητας των Μουσείων και των Αρχαιολογικών μας Χώρων και ευχόμεστε η αυγουσιάτικη Πανσέληνος να φωτίσει με τη μαγεία της τις ζωές όλων.

Π. Ι. Χ. - ΚΑ' Εφορεία Αρχαιοτήτων

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΚΑ' Εφορεία

Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων

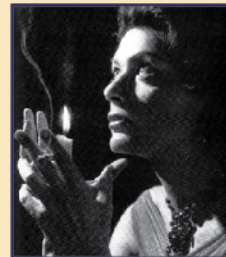
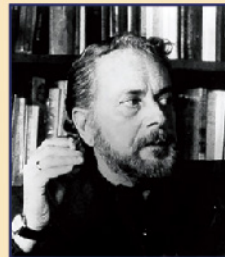
ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΠΟΥ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΧΤΟΙ

ΣΤΙΣ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2012

ΑΠΟ 21:00 ΜΕΧΡΙ 24:00

Στις **22:00**, στα Μουσεία και στους Αρχαιολογικούς Χώρους που δεν υπάρχει μουσική εκδήλωση, και στις **23:00** σε όλα τα Μουσεία και όλους τους Αρχαιολογικούς Χώρους, θα ακουστεί η «Σονάτα του Σεληνόφωτος» του Γιάννη Ρίτσου. Τον πρόλογο και τον επίλογο της Σονάτας του Σεληνόφωτος διαβάζει ο ίδιος ο Ποιητής (LYRA, 1966). Το ποίημα ερμηνεύει η Μελίνα Μερκούρη (ηχογράφηση ΕΡΤ, Τρίτο Πρόγραμμα, 1979) με μουσική υπόκρουση τη «Σονάτα του Σεληνόφωτος» του Ludwig van Beethoven.

● **ΑΜΟΡΓΟΣ, Αρχαιολογική Συλλογή Αμοργού.** Μουσική εκδήλωση "Του Φεγγαριού και του Έρωτα", με τη «Χορωδία Γυμνασίου-Λυκείου Αμοργού». Συνδιοργάνωση με τον «Πολιτιστικό Σύλλογο Χώρας Σημωνίδης».

● **ΑΝΔΡΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Άνδρου.** Συνδιοργάνωση με τον Δήμο Άνδρου.

● **ΙΚΑΡΙΑ, Αρχαιολογικό Μουσείο Αγίου Κηρύκου.** Στην αυλή του Μουσείου. Συνδιοργάνωση με τον Δήμο Ικαρίας.

● **ΙΚΑΡΙΑ, Αρχαιολογική Συλλογή Κάμπου.**

● **ΙΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Ίου.**

● **ΚΣΑ, Αρχαιολογικό Μουσείο Κέας.** Μουσικό δρώμενο "Του Φεγγαριού και του Έρωτα" με τη «Μουσικό Σχολείο Κέας». Συνδιοργάνωση με Δήμο Κέας.

● **ΚΙΜΩΛΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Κιμώλου.**

● **ΜΗΛΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Μήλου.** Μουσική εκδήλωση "Του Φεγγαριού και του Έρωτα" στην είσοδο του Μουσείου. Με τον καλλιτεχνικό διευθυντή της Δημοτικής Μουσικής Σχολής Μήλου, Βαγγέλη Μάνδηλα, στο πιάνο, υπό την καλλιτεχνική επιμέλεια της Έρρικας Κυρίτση. Τραγούδια από μαθήτρια της σχολής. Συνδιοργάνωση με τον Δήμο Μήλου.

● **ΜΥΚΟΝΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκόνου.** Μουσική εκδήλωση «του Φεγγαριού και του Έρωτα» στον κήπο του Μουσείου με τον Νότη Μαυρουδή και μαθητές της Μουσικής Σχολής Δημήτρης Φίνις. Η «Μουσική Σχολή Δημήτρη Φίνις» απέσπασε το Α΄ Βραβείο και Χρυσό Μετάλλιο σε

Πανελλήνιο Διαγωνισμό Σχολών, Ωδείων και Σχολείων που διοργάνωσε το Πνευματικό Κέντρο «Ο ΦΙΛΩΝ» και ανακοινώθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, για την πολιτιστική προσφορά της στους μαθητές της και για την διάδοση του πολιτισμού τόσο στους γηγενείς κατοίκους της Μυκόνου, όσο και στους επισκέπτες του νησιού, με εκδηλώσεις που δεν περιορίζονται στο στενό χώρο ενός Ωδείου, αλλά επεκτείνονται στην ευρύτερη περιοχή. Συνδιοργάνωση με την Ένωση Φίλων Δήλου - Ρήνειας και τον Πολιτιστικό Λαογραφικό Σύλλογο Γυναικών Μυκόνου.

● **ΝΑΞΟΣ, Αρχαιολογικός Χώρος Υρίων.** Μουσική εκδήλωση «Όπου αγαπάς και όπου γης» με τη Μαρία Αναματερού. Η Μαρία Αναματερού από την Απείρανθο της Νάξου, δραστηριοποιήθηκε στο χώρο της μουσικής, στο πλευρό του Λουδοβίκου των Ανωγείων, έχοντας ήδη καταγράψει συμμετοχές σε μείζονος σημασίας διοργανώσεις (Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης, Μικρή Επίδαυρος, Αίθριο του Μεγάλου Μουσικής). Παράλληλα, έχει συνεργαστεί δισκογραφικά με τον Λουδοβίκο των Ανωγείων, τον Δημήτρη Καρρά και τον Φίλιππο Πλιάτσικα. Ο πρώτος προσωπικός της δίσκος, με τίτλο «Όπου αγαπάς και όπου γης» (LYRA 2012), σε ενορχήστρωση Θεολόγου Μιχελλή, περιλαμβάνει διασκευές παραδοσιακών και ξένων κομματιών καθώς και τρεις δικές της συνθέσεις. Συνδιοργάνωση με το ΝΟ.Π.Α.Π.Π.Α. Δήμου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων.

● **ΠΑΡΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Πάρου.** Μουσικό δρώμενο "Του Φεγγαριού και του

Έρωτα" στην αυλή του Μουσείου. Μουσική και τραγούδια Ελλήνων και Ξένων συνθετών. Τραγουδά η Στέλλα Σκορδαλέλη, στο πιάνο ο David Kalisi. Συνδιοργάνωση με την Κοινωφελή Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης (ΚΑΕΠΑΠ) Δήμου Πάρου.

● **ΣΑΜΟΣ - Βαθύ, Αρχαιολογικό Μουσείο Βαθέος.**

● **ΣΑΜΟΣ - Ηραίων, Αρχαιολογικός Χώρος Ηραίου.** Μουσικό δρώμενο "Του Φεγγαριού και του Έρωτα". Συνδιοργάνωση με τον Δ.Ο.Π.ΠΟ.Ν.Α.Σ. Δήμου Σάμου, τη χορωδία ΗΔΥΛΗ Καρλοβασιού και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Πυθαγορείου «ο Λυκούργος».

● **ΣΑΜΟΣ - Πυθαγόρειο, Αρχαιολογικό Μουσείο Πυθαγορείου.** Μουσικό δρώμενο "Του Φεγγαριού και του Έρωτα". Συνδιοργάνωση με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Πυθαγορείου "Ο Λυκούργος".

● **ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ, Αρχαιολογικός Χώρος Ακρωτηρίου.** Μουσική εκδήλωση με τη Μαρίζα Κωχ και τρεις συνεργάτες της μουσικούς. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει τον κύκλο των Τραγουδιών της Σαπφούς και παραδοσιακά τραγούδια των Μικρών Κυκλάδων και της Κρήτης.

● **ΣΙΦΝΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Σίφνου.** (Στα τείχη της αρχαίας πόλης (σημερινό Κάστρο) της Σίφνου): Θεατρικό δρώμενο από το «Θεατρικό Εργαστήρι Ενηλίκων Σίφνου».

● **ΣΥΡΟΣ, Αρχαιολογικό Μουσείο Σύρου.** Συνδιοργάνωση με το Δήμο Σύρου.

● **ΤΗΝΟΣ, Αρχαιολογικός Χώρος Κιονίων Τήνου.** Συνδιοργάνωση με τον Δήμο Τήνου.

Η Σονάτα του Σελινόφωτος, του Γιάννη Ρίτσου με τη Μελίνα Μερκούρη

"Ανοιξιάτικο θράδυ. Μεγάλο δωμάτιο παλιού σπιτιού. Μια ηλικιωμένη γυναίκα ντυμένη στα μαύρα μιλάει σ' έναν νέο. Δεν έχουν ανάψει φως. Απ' τα δυο παράθυρα μπαίνει ένα αμείλικτο φεγγαρόφωτο..."

Η «Σονάτα του Σελινόφωτος», ένας από τους 17 «σκηνοικούς» μονολόγους που αποτελούν τη συλλογή «Τέταρτη Διάσταση» (1956-1972), βραβεύτηκε με το Α΄ Κρατικό Βραβείο Ποίησης το 1956. Τέσσερις μόνο μέρες, από τις 14 έως τις 17 Ιουνίου του 1956, χρειάστηκαν στον Γιάννη Ρίτσο για να ολοκληρώσει αυτό το ποίημα, ένα από τα σημαντικότερα έργα του. Όταν το γράφει είναι 47 ετών. Έχει καταδυθεί ήδη στον πυρήνα της ανθρώπινης ύπαρξης και γνωρίζει καλά πως:

*Καθένας μονάχος πορεύεται στον έρωτα,
μονάχος στη δόξα και στο θάνατο.*

Η Σονάτα αποτελείται από 227 στίχους και έχει το χαρακτήρα μιας εξομολόγησης. Αποτελεί μια κατάθεση ψυχής, ξεγύμνωμα του «είναι» της ηρώιδας. Η άνοιξη, το αμείλικτο φεγγάρι, η μελαγχολική σονάτα του Μπετόβεν, η βοήθεια του νεαρού άνδρα, δημιουργούν το κατάλληλο κλίμα για την εξομολόγηση της γυναίκας, η οποία βιώθει να πνίγεται από τη μέχρι τώρα ζωή της.

Σ' όλη τη διάρκεια του μονολόγου ακούγεται το πρώτο μέρος από τη «Σονάτα του Σελινόφωτος» του Μπετόβεν, έργο με αργό ρυθμό και ήρεμο τόνο, ενώ η φράση "άφησέ με να' ρθω μαζί σου" διατρέχει ολόκληρο το ποίημα σαν ένα επαναλαμβανόμενο μουσικό μοτίβο. Ακούγεται συνολικά δεκαπέντε φορές, με διαφορετική συναισθηματική φόρτιση κάθε φορά. Στην αρχή ακούγεται σαν έμμεση πρόταση, ή ερώτηση πλάγια υποβεβλημένη, σιγά - σιγά γίνεται μια σπαραχτική επίκληση για σωτηρία και καταλήγει, όταν πια έχει επικρατήσει η απόφασή της γυναίκας να μη βγει, σε ένα απλό σχήμα λόγου ή σε ένα είδος επικύρωσης μιας ακόμα μεταίωσης. Η επαναλαμβανόμενη αυτή ικεσία δείχνει την άμεση ανάγκη της γυναίκας να αγκιστρωθεί απ' τη ζωή. Ενώ είναι μια έκφραση ερωτικού πάθους, αλλά και υπαρξιακής αγωνίας, εκφέρεται με δισταγμό, εκφράζοντας ταυτόχρονα την εφηβική συστολή και την διακριτικότητα του ηλικιωμένου.

Η εξομολόγηση καταλήγει άρρηστη και για τους δυο. Βοηθά όμως στην κατανόηση του χαρακτήρα της ηρώιδας, ενώ παράλληλα αποτελεί και ένα ύμνο στους ανθρώπους της κοινωνικής δράσης, που βρίσκουν την επιβεβαίωση της ύπαρξής τους στην κοινωνική συμμετοχή, σε αντίθεση με τον κόσμο της απομόνωσης και την ελιτίστικη ζωή των ανθρώπων της αστικής τάξης.

Ο Γιάννης Ρίτσος (Μονεμβασιά 1 Μαΐου 1909 - Αθήνα 11 Νοεμβρίου 1990), πολιτικά ενταγμένος στο χώρο της αριστεράς, ήταν μέτοχος και θύμα των δραματικών γεγονότων της νεώτερης ελληνικής ιστορίας. Η ποίησή του είναι μέρος της ζωής του. Εμπνέεται από την στάση του απέναντι στην κοινωνία, αλλά και τροφοδοτεί την κοινωνία με την ποίησή του.

Ελάχιστες ραδιοφωνικές ηχογραφήσεις, ανάμεσα τους και η εξαιρετική της ερμηνεία ως Μπλανς στο Λεωφορείον ο Πόθος, καθώς και αρκετές κινηματογραφικές ταινίες είναι ό,τι μας έχει απομείνει από την υποκριτική καριέρα της Μελίνας Μερκούρη (Αθήνα, 18 Οκτωβρίου 1920 – Νέα Υόρκη, 6 Μαρτίου 1994), μιας από τις σημαντικότερες θεατρικές προσωπικότητες της Ελλάδας.

Αστή στην καταγωγή, δυναμική και παθιασμένη με ό,τι καταπιανόταν κατόρθωνε να βοηθεί ακόμη και αυτούς που δεν συμφωνούσαν μαζί της. Πραγματική ντίβα και αληθινή σπαρ, χωρίς να καταβάλει υ'ν αυτό καμιά προσπάθεια, κατόρθωνε να στρέφει τα φώτα της δημοσιότητας στο μέρος που εκείνη ήθελε να φωτίσει.

Διετέλεσε Υπουργός Πολιτισμού κατά τα χρονικά διαστήματα 1981-1989 και 1993-1994, θέση η οποία της έδωσε τη δυνατότητα να ξεκινήσει μια εκστρατεία για την επιστροφή των λεηλατημένων από τον Λόρδο Έλγιν γλυπτών της Ακρόπολης, τα οποία βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο, να δημιουργήσει το θεσμό των δημοτικών περιφερειακών θεάτρων (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.) με σκοπό την πολιτιστική ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, αλλά και τον θεσμό των Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης, με πρώτη την Αθήνα το 1985. Στη δεύτερη θητεία της στο Υπουργείο Πολιτισμού δίνει μεγάλη σημασία στην εισαγωγή του πολιτισμού και της θεατρικής αγωγής στα σχολεία, αλλά καταβλημένη από πολύχρονη μάχη με τον καρκίνο άφησε την τελευταία της πνοή στο νοσοκομείο Memorial της Νέας Υόρκης, την Κυριακή 6 Μαρτίου του 1994.

Η Μελίνα Μερκούρη είχε ηχογραφήσει στο σπίτι της τη «Σονάτα του Σελινόφωτος», του Γ. Ρίτσου με μουσική υπόκρουση τη «Σονάτα του Σελινόφωτος» του Ludwig van Beethoven, για λογαριασμό του Τρίτου Προγράμματος. Η ερμηνεία του ποιήματος είναι εξαιρετική, γιατί η Μελίνα, ώριμη πια και με τη στόφα της πείρας που χαρίζει ο χρόνος στο πέρασμά του, κατορθώνει με απλό, λιτό τρόπο και με απόλυτα εσωτερικό ρυθμό να γίνει η ηλικιωμένη γυναίκα, ντυμένη στα μαύρα, που μιλάει σ' έναν νέο...

Η ηχογράφηση (Παραγωγή EPT A.E.) ακούστηκε για πρώτη φορά την 1η Μαΐου 1979, από το Τρίτο Πρόγραμμα, σε μια εκπομπή αφιερωμένη στα εβδομηντάχρονα του ποιητή.